

BỆNH LÝ BÁNH NHAU (Placental diseases)

Tờ thông tin này giúp bạn hiểu bệnh lý bánh nhau là gì, các xét nghiệm bạn cần thực hiện và ý nghĩa của việc chẩn đoán bệnh lý bánh nhau đối với em bé và gia đình bạn.

Bánh nhau quan trọng như thế nào?

Bánh nhau chứa các mạch máu của phôi thai và mẹ, do đó đảm nhiệm chức năng trao đổi khí, loại bỏ chất thải, cung cấp dinh dưỡng cũng như khả năng miễn dịch cho thai nhi. Ngoài những chức năng trên, nhau thai còn sản xuất các hormone quan trọng giúp duy trì thai kỳ, bao gồm hCG, estrogen và progesterone. Do đó, những thay đổi liên quan đến bánh nhau có thể dẫn đến những lo ngại cho bác sĩ và thai phụ. Tài liệu thông tin bệnh nhân này sẽ thảo luận về một số tình trạng bệnh lý nhau thai thường gặp, có thể chẩn đoán qua hình ảnh siêu âm tiêu chuẩn.

Tụ máu dưới màng ối là gì?

Tụ máu dưới màng ối (Placental Subchorionic Hematoma) gặp trên 5% phụ nữ mang thai, hình thành do sự tụ máu giữa túi thai (cấu trúc trước bánh nhau) và thành tử cung. Đây là nguyên nhân phổ biến gây chảy máu âm đạo trong giai đoạn đầu thai kỳ, tuy nhiên tụ máu dưới màng ối có thể phát hiện tình cờ qua siêu âm ba tháng đầu mà không có triệu chứng lâm sàng.

Hầu hết các trường hợp tụ máu dưới màng ối xảy ra do túi thai không bám hoàn toàn dẫn đến thiếu liên kết giữa túi thai và tử cung, tạo điều kiện cho khối máu tụ xuất hiện. Chẩn đoán tụ máu dưới màng ối dựa trên siêu âm khi thấy hình ảnh giảm âm (vùng tối màu hơn) biểu hiện sự tụ dịch, với nhiều kích thước khác nhau, giữa túi thai và thành tử cung. Tình trạng tụ máu dưới màng ối có thể tự giới hạn trong quá trình mang thai. Mặc dù phát hiện tụ máu dưới màng ối có thể gây lo lắng cho thai phụ nhưng nhìn chung các thai kỳ trong trường hợp này có tiên lượng tốt, đặc biệt khi không có các dấu hiệu khác như co thắt tử cung.

Nguyên nhân nhồi máu bánh nhau (placental infarction) là gì?

Nhồi máu bánh nhau là một dạng tổn thương bánh nhau và là một trong những phát hiện phổ biến nhất khi xét nghiệm giải phẫu bệnh bánh nhau sau sinh. Hiện tượng nhồi máu xảy ra do huyết khối (cục máu đông) xuất hiện trong các mạch máu của bánh nhau. Trường hợp nhồi máu lan rộng có thể ảnh hưởng đến lưu lượng máu đến thai nhi. Huyết khối là sự tắc nghẽn trong động mạch và tĩnh mạch, do cục máu đông hình thành trong các mạch máu. Tình trạng huyết khối thường gặp trong các trường hợp rối loạn đông máu di truyền như hội chứng tăng đông, hoặc trong các thai kỳ nguy cơ cao như tăng huyết áp. Nhồi máu bánh nhau có thể được phát hiện trên siêu âm dưới dạng các vùng hình tròn, tối màu bên trong hoặc ở rìa bánh nhau, bao quanh bởi đường viền sáng. Về ý nghĩa lâm sàng, nếu nhồi máu bánh nhau xuất hiện đơn độc hoặc phát hiện tình cờ, thường không ảnh hưởng đến kết cục thai kỳ. Tuy nhiên, nếu nhồi máu lan rộng có thể trở thành một vấn đề quan trọng và thai kỳ có nguy cơ tổn thương cao.

Trong các trường hợp thai kỳ nguy cơ cao, bác sĩ có thể xét nghiệm giải phẫu bệnh bánh nhau sau sinh và cung cấp các thông tin tiềm ẩn về tình trạng của mẹ và thai dẫn đến kết quả thai kỳ bất lợi. Từ đó, đề xuất các chiến lược quản lý thai kỳ nhằm giảm nguy cơ tái diễn trong lần mang thai sau.

Cập nhật lần cuối vào tháng 9 năm 2023